

РЕШЕНИЕ

№ 27197

гр. София, 12.08.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав, в
публично заседание на 07.08.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ваня Стоянова

при участието на секретаря Лилия Благоева и при участието на прокурора Ивайло Занев, като разгледа дело номер **7114** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 45в, ал. 5 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на А. З., [ЕГН] гражданка на Турция, търсеца закрила, с адрес Помещение от затворен тип (ПЗТ) - Б. към РПЦ - С. на ДАБ при МС [населено място], [улица] против Решение № РПЗТ - 48 от 19.06.2025 г. на председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет за настаняването ѝ в помещение от затворен тип до отпадане на основанието или до окончателното приключване на производството за предоставяне на международна закрила, на основание чл. 45б, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ. Оспорващата излага доводи, че решението е незаконосъобразно поради нарушение на административнопроизводствените правила при постановяването му и поради противоречие с материалния закон. Позовава се на Заповед рег.№5401 ПАМ-151-16.06.2025 г. на н-к ГПУ В. при РДГП - Р. при ГД „Гранична полиция“, според която е задържана на ГКПП В. Д. мост, без документи за самоличност, а не с неистински документ както се твърди в обжалвания административен акт. Посочва, че самият решаващ орган твърди, че е установена самоличността ѝ, след като е открита снимката на националния ѝ паспорт и при регистрацията ѝ е подписала декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ, т.е. не са налице предпоставките на чл.45б, ал.1, т.1 от ЗУБ и не е необходимо установяване или проверка на самоличността или националността ѝ. Относно наличието на предпоставките визирани в чл.45б, ал.1, т.2 от ЗУБ сочи, че е подала молба за закрила едва на 17.06.2025 година, тъй като едва тогава имала тази възможност. Не е имала намерение да се укрива, тъй като животът и сигурността ѝ били застрашени в държавата на произход - Турция. Решаващият орган

не е изложил мотиви защо счита, че за оспорващата не е неприложима по-леката мярка предвидена в чл. 45а от ЗУБ, Законодателят е предвидил в чл. 45г, ал. 1 ЗУБ, че настаняването в център от затворен тип продължава до отпадане на съответното основание по чл. 45б, ал. 1 ЗУБ. Акцентува още, че в ЗУБ или в Директива 2013/33/ЕС, регламентираща задържането на кандидат за международна закрила (чл. 8- чл. 10) обаче не е предвидена възможност настаняването да продължи до приключване на производството по предоставяне на международна закрила. Позовава се на общностното и в българското законодателство, където изрично е предвидено, че кандидатът се задържа единствено за възможно най-кратък срок, като задържането продължава само докато са приложими основанията, предвидени в чл. 8, §3 от директивата или съответно чл. 45б, ал. 1 от ЗУБ. По изложените съображения иска отмяна на оспорения адм. акт.

В съдебно заседание оспорващата се явява лично и с адвокат Д., редовно упълномощена, която счита, че е нарушен чл. 45в, ал. 2 от ЗУБ, тъй като решението по ал. 1 от същия член за настаняване на чужденец, търсещ международна закрила се взема след преценка за принадлежността на чужденецът към уязвима група. На следващо място, съгласно разпоредбата на чл. 45е, ал. 4, която кореспондира с чл. 1, параграф 5 на Директива 2013/33/ЕС – когато се задържат кандидати от женски пол, държавите членки гарантират, че те се настаняват отделно от кандидатите от мъжки пол освен, ако последните не са членове на едно семейство или няма изрично съгласие помежду им. Сочи се, че оспорващата е настанена в сграда, в която всички останали обитатели са от мъжки пол. На етажа, на който е настанена имало една обща тоалетна и една обща баня. След като в нарушение на закона не е обсъдил и приложил разпоредбите на чл. 45в, ал. 2 и чл. 45е, ал. 4 от ЗУБ, административният орган не е приложил и изискването на ал. 1 на чл. 45б, а именно решението за настаняване да бъде взето след преценка на обстоятелствата в конкретния случай. Моли да бъде отменено решението на председателя на ДАБ, с което А. З. е настанена в помещение в закрит тип и да бъде настанена в помещение от открит тип. Представя подробни писмени бележки.

Оспорващата А. З. заявява, че след като е преживяла толкова много насилие в собствената си страна Турция и като идва в България е настанена на място, където има само мъже, също там имало камери навсякъде – в стаята, където спи, в тоалетната, в банята. Заявява, че не е вярно, че ще избяга, тъй като преди това била настанена в център от открит тип за три дни и ако е искала да избяга, тогава е могла да го направи. Целта ѝ е да живее без да има насилие и без да има заплахата за живота ѝ. Моли да бъде отменено решението на председателя на ДАБ и да бъде настанена в център от открит тип.

Ответникът Председателят на Държавната агенция за бежанците, чрез процесуалния си представител юрисконсулт К., оспорва жалбата и излага доводи за правилност и законосъобразност на оспореното решение.

СГП, чрез прокурор З. намира жалбата за неоснователна.

Административен съд София - град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Подадена е молба за предоставяне на международна закрила с вх. № ПМЗ-ВР- 1756 от 18.06.2025 г. по описа на РПЦ-С., ПМЗ-кв. „Военна рампа" от А. З., гражданка на Турция, [дата на раждане], от женски пол, вероизповедание - мюсюлманин-шиит, ЛНЧ [ЕГН]. На същата дата чуждата гражданка е регистрирана като лице, търсещо закрила в Република България. Личните данни на лицето са установени въз основа на декларация по реда на чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Към настоящия момент лицето е процедура за международна закрила по реда на ЗУБ.

В Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ при МС) е постъпило писмо с вх. № КП-04-4139/18.06.2025 г. от Главна дирекция „Гранична полиция" (ГДГП) - МВР, с което е

предоставена информация за чуждата гражданка А. З..

А. З. е [дата на раждане] е установена в зоната на ГКПП В. в посока Република Румъния. Пред адм. орган А. З. посочила, че е влязла в страната нелегално на 15.06.2025 г. през ГКПП - Капитан А., укрита в ремаркетото на турски товарен автомобил. За лицето са предприети действия по съпровождането ѝ до ГКПП - Капитан А. като в хода на съпровождането е установено, че чужденката търси международна закрила. На 16.06.2025 г. А. З. е подала молба за закрила след консултация с адвокат от Българския хелзинкски комитет.

Посоченото по-горе се потвърждава от писмо рег. № КП-04-4139 от 18.06.2025г. от зам. Директора на ГД“Гранична полиция“ до Председателя на ДАБ е посочено, че на 16.06.2025г. в 6.30 на ГКПП В. Д. мост, в зоната на ГКПП В., в посока РБългария за Румъния било установено лице без документи за самоличност, като при извършен обиск в турската гражданка е открита неистинска испанска шофьорска книжка, с нейните данни и фотоизображение, а в телефона на лицето е открито копие на националния ѝ паспорт. Първоначално чужденката не е направила искане за международна закрила, но по време на съпровождането ѝ по маршрут [населено място]-гр. С.-ГКПП Капитан А., в ГДГП се получил имейл от ВКБООН, че А. З. търси международна закрила и на 16.06.2025г.е предадена за настаняване в РПЦ Военна рампа. Зам. Директорът на ГДГП е предложил на Председателя на ДАБ лицето да бъде настанено в помещение от затворен тип към ДАБ при МС, до приключване на производството ѝ по ЗУБ.

На 19.06.2025 г., с докладна записка (л. 25 и сл.), директорът на дирекция "Качество на процедурата за международна закрила" е отправил предложение до Председателя на ДАБ при МС чуждата гражданка А. З. да бъде настанена в помещение от затворен тип за установяване на фактите и обстоятелствата, на които се основава молбата за международна закрила, когато това не може да се извърши по друг начин и има опасност чужденецът да се укрие. Уточнено е, че предложението е направено на основание чл. 45в във връзка с чл. 45б, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ.

Като се е позовал на установените факти председателят на ДАБ - МС е издал Решение № РПЗТ - 48 от 19.06.2025 г. на председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет за настаняване на жалбоподателя в помещение от затворен тип, на основание чл. 45б, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ - "до отпадане на основанието или до окончателното приключване на производството по предоставяне на международна закрила".

В мотивите на оспореното решение е посочено, че А. З. е подала молба за международна закрила на 16.06.2025 г., след консултация с адвокат от БХК след като спрямо нея е наложена ПАМ. Също така е посочено, че чуждата гражданка е направила опит за незаконно преминаване на държавната граница с неистински официален документ при напускане на страната, от което органът извел извод, че подаването на молба за международна закрила е с цел осуетяване на процеса по изпълнение на наложената ПАМ „Връщане до страната по произход – Турция“.

В мотивите на решението е посочено още, че оспорващата е пълнолетно лице и не принадлежи към уязвима група по смисъла на § 1, т. 17 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ. Предвид, че чужденецът не е заявил наличие на семейни връзки на територията на Република България, е обоснован и извод, че в случая принципът за запазване на целостта на семейството е неприложим.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в преклузивния срок по чл. 149, ал. 1 АПК вр. 45в, ал. 5 ЗУБ и е процесуално допустима. Разгледана по същество е частично основателна.

Съгласно приложимата норма на чл. 45а ЗУБ за съевременно разглеждане на молбата за международна закрила или за осигуряване участието на чужденеца, търсещ такава закрила, председателят на Държавната агенция за бежанците или оправомощено от него длъжностно лице може да разпорежи задължително явяване на чужденеца на всеки две седмици по време на производството пред длъжностно лице от агенцията. В чл. 45б, ал. 1 ЗУБ е предвидено, че когато не може да бъде ефективно приложена мярката по чл. 45а и след преценка на обстоятелствата в конкретния случай, чужденец, търсещ международна закрила, може да бъде настанен временно и за възможно най - кратък срок в център от затворен тип, при наличие на някоя от изрично посочените в т. 1 – т. 4 предпоставки, включително за установяване на фактите и обстоятелствата, на които се основава молбата за международна закрила, когато това не може да се извърши по друг начин и има опасност чужденецът да се укрие. Настаняването се извършва с решение на председателя на ДАБ, след преценка за принадлежността на чужденеца към уязвима група (чл. 45в, ал. 1 и ал. 2 ЗУБ).

Процесното Решение № РПЗТ - 48 от 19.06.2025 г. на председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е издадено от компетентен орган, съгласно чл. 45в, ал. 1 ЗУБ, и изпълнява изискванията за форма и съдържание (чл. 45в, ал. 3 ЗУБ). Административният орган – Председателят на ДАБ правилно е преценил наличие на материалноправните предпоставки, установени с чл. 45б, ал. 1, т. 2 ЗУБ. За да се пристъпи към прилагане на мярката по чл. 45б ЗУБ за временно настаняване в център от затворен тип, следва да е изпълнено изискването по ал.1 на същата норма - да не може да бъде приложена ефективно мярката по чл. 45а от същия закон. Според мотивите на решението не може да бъде приложена мярката по чл. 45а ЗУБ, който извод е обоснован с това, че чужденецът е бил задържан на ГКПП В. при опит да премине държавната граница и да напусне страната; заявил е по време на интервюто, че не иска да се върне в Турция; на лицето е наложена принудителна административна мярка "Връщане" със заповед от 16.06.2025 г.; лицето е подало молба за международна закрила едва след налагането на ПАМ, а не при първоначалното си пристигане в страната. Поради това органът правилно е приел, че е налице сериозна опасност лицето да се укрие, за да възпрепятства изпълнението на заповедта, което сериозно би попречило на обективното установяване на фактите и обстоятелствата, на които се основава неговата молба за предоставяне на международна закрила.

Съгласно пар.1 от ДР на ЗУБ, в т.15, законодателят е определил понятието "сериозна опасност от укриване", като неизчерпателно е посочил конкретни ситуации и данни, които могат да бъдат взети предвид при тази преценка, а именно когато с оглед на фактическите данни може да се направи обосновано предположение, че чужденецът ще се опита да се укрие. Такива данни може да са налице, когато чужденецът: не може да бъде намерен на разрешения му адрес, напуснал е без разрешение определената му зона или център за настаняване, не се е явил без уважителна причина пред длъжностно лице от Държавната агенция за бежанците в изпълнение на приложена мярка по чл. 45а, нарушил е забраната за влизане в граничната зона, направил е опит да напусне или е напуснал страната, както и други данни. В приложимата норма - в чл. 45б, ал.1, т.2 ЗУБ, се изисква да съществува само "опасност от укриване", без да се преценява степента на опасността. По делото има данни за извършвани административни процедури, относими към основанието по чл. 45б, ал.1, т.2 ЗУБ - опасност от укриване, което обуславя и законността на процесното настаняване в помещение от затворен тип/задържане по смисъла на директивата.

При тези факти и с оглед обстоятелството, че лицето не принадлежи към уязвима група по смисъла на § 1, т. 17 от ДР на ЗУБ и не е заявило наличие на семейни връзки на

територията на Република България, е правилен изводът на административния орган, че има сериозни основания да се предполага, че чужденецът е подал молба за международна закрила единствено с цел да забави или да затрудни изпълнението на наложени принудителна административни мерки по същия закон. Предвид категоричния отказ на лицето да се завърне в родината си и демонстрираното желание да остане в България правилно административният орган е приел, че е налице опасност от укриване. По изложените доводи настоящият състав приема, че Решение № РПЗТ - 48 от 19.06.2025 г. на председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, издадено от председателя на ДАБ при МС, по същество е законосъобразен административен акт.

С втората част от диспозитива на решението е постановено, че: "Настаняването продължава до приключване на производството по предоставяне на международна закрила или отпадане на основанията за неговото настаняване." Законодателят е предвидил в чл. 45г, ал.1 ЗУБ, че настаняването в център от затворен тип продължава до отпадане на съответното основание по чл. 45б, ал.1 ЗУБ. В ЗУБ или в Директива 2013/33/ЕС, регламентираща задържането на кандидат за международна закрила (чл. 8- чл. 10) обаче не е предвидена възможност настаняването да продължи до приключване на производството по предоставяне на международна закрила. В европейското и българското законодателство изрично е предвидено, че кандидатът се задържа единствено за възможно най-кратък срок и задържането продължава само докато са приложими основанията, предвидени в чл. 8, пар.3 от директивата или съответно чл. 45б, ал. 1 от ЗУБ. Следователно, първият срок на действие на процесната мярка - до приключване на производството по предоставяне на международна закрила е незаконосъобразно определен.

В съответствие с този извод е и предвиденото по чл. 9, пар.1 от Директива 2013/33, настаняването продължава само докато са приложими основанията за задържане, предвидени по чл. 8, пар.3 от директивата, а в пар.2 на същия чл. 9 е предвидено задължение за надлежно изпълнение на административните процедури, които се отнасят до основанията за задържане. _

За пълнота на изложеното следва да се посочи, че от служебна справка в деловодството на съда се установи, че след проведеното интервю на 01.07.2025г. с оспорващата, което е приложено по делото във връзка с молбата ѝ за межд.закрила ПМЗ –ВР-1756 от 18.06.2025г. на РПЦ С., отдел ПМЗ-Военна рампа е издадено решение № УПВР-31/07.07.2025г. на интервюиращ орган на ДАБ при МС, с което е отхвърлена като явно неоснователна молбата на А. З. за международна закрила, като решението е обжалвано и е образувано адм. дело № 7747/2025г. по описа на АССГ.

Предвид гореизложеното, съдът констатира, че макар и процесното решение да е материално законосъобразно относно постановеното с него настаняване на жалбоподателя в помещение от затворен тип, съдът следва да постанови отмяната на обжалваното решение в частта на разпореденото настаняване до приключване на производството по предоставяне на международна закрила и да отхвърли жалбата в останалата част. В този смисъл е установена съдебна практика, а именно-Решение №3911/12.06.2017г. по адм. дело №3527/2017г. на АССГ, Решение по адм. дело №3524/2017г. на АССГ и др.

В заключение,след като производството по разглеждането на молбата за международна закрила е приключило, настаняването на жалбоподателя в помещение от затворен тип не може да бъде обосновано с хипотезите по чл.45б, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ. Необосновано от ответника се твърди противното. В съответствие с този извод е и предвиденото по чл.9, пар.1 от Директива 2013/33, настаняването продължава само докато са приложими основанията за задържане, предвидени по чл.8, пар.3 от директивата, а в пар.2 на същия чл.9 е предвидено задължение за надлежно изпълнение на административните процедури, които се отнасят до

основанията за задържане. По делото няма данни за извършвани административни процедури, относими към основанието по чл.45б, ал.1,т.1 ЗУБ - за установяване на самоличността, но съдът приема, че безспорно се установи второто основание - по т.2 от последната разпоредба - опасност от укриване,което обуславя и законността на процесното настаняване в помещение от затворен тип/задържане по смисъла на директивата. Във фазата на съдебното производство не е предвидено извършването на каквито и да са административни процедури, относими към основанията по чл.45б ЗУБ. След приключване на производството по молбата за закрила, настаняването на жалбоподателя в помещение от затворен тип се основава само на подадената молба за международна закрила, което е недопустимо, съгласно чл.8, пар.1 от Директива 2013/33 и чл. 45б, ал.2 ЗУБ.

Въз основа на всичко изложено, съдът следва да постанови отмяната на обжалваното решение в частта на разпореденото настаняване до приключване на производството по предоставяне на международна закрила и да отхвърли жалбата в останалата част.

Съгласно чл.45г, ал.6 ЗУБ, когато административен или съдебен ред се установи, че настаняването в център от затворен тип е незаконосъобразно, чужденецът се освобождава незабавно.

На основание изложеното и чл.172, ал.2 АПК вр. чл.45в, ал.5 ЗУБ и чл.45г, ал.6 ЗУБ, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на А. З., [ЕГН] гражданка на Турция, търсеца закрила, с адрес Помещение от затворен тип (ПЗТ) - Б. към РПЦ - С. на ДАБ при МС [населено място], [улица] Решение № РПЗТ - 48 от 19.06.2025 г. на председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, в частта му, в която е разпоредено настаняването на лицето в помещение от затворен тип да продължи до приключване на производството по предоставяне на международна закрила и ОТХВЪРЛЯ жалбата срещу решението в останалата част.

Решението не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ